

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 24. marts 2019

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. 629 (MOF alm. del) stillet 6. marts 2019 efter ønske fra Øjvind Vilsholm (EL).

Spørgsmål nr. 629

”Det fremgår af nyheden ”Miljøministeren sår tvivl om AU-miljøforskernes data” udgivet af FORSKERforum den 22. februar 2019 (<http://www.forskeren.dk/miljoeministeren-afviserau-miljoeforskningens-data/>), at ”Merrilds og ministerens udlægning [jf. ministerens svar på MOF alm. del – spørgsmål 448] afvises imidlertid af miljøforskere i Aarhus som faktisk forkert: ”Det er en forkert udlægning af metode og data, når Merrild hævder, at AUs data ikke er afstrømnings-normaliserede og dermed ikke retvisende for 2017. Data til NOVANA er afstrømnings-normaliserede, og der er altså taget højde for, at der var ekstra meget nedbør i efteråret 2017. 2017’s data er således udarbejdet så de er umiddelbart sammenlignelige med tidligere år””.

– Vil ministeren bekræfte, at han ikke anerkender AU-miljøforskernes metode og data som de pt. mest videnskabeligt valide og sammenlignelige med tidligere års data?

– Vil ministeren bekræfte, at han afgiver faktisk korrekte oplysninger for Folketinget, når han hævder, at NOVANA-2017 ikke angiver de retvisende data, fordi der ikke er taget højde for ekstra meget nedbør i efteråret 2017, på trods af at miljøforskere i Aarhus - som er de videnskabelige fagfolk bag data - udtrykkeligt forsikrer, at der er taget højde for den ekstra nedbør?”

Svar

Jeg kan bekræfte, at der i NOVANA-rapporten er gennemført en afstrømningsnormalisering af udledningen af kvælstof for 2017. Det er den afstrømningsnormaliserede udledning, der bliver anvendt når man vurderer udviklingen i udledningen af kvælstof over tid, idet år til år variation er søgt elimineret.

Afstrømningsnormaliseringen gennemføres i dag ud fra den årlige kvælstofafstrømning og årlige vandafstrømning. Imidlertid er der forskel på, hvor meget der udvaskes indenfor og uden for vækstsæsonen. I sommerperioden, hvor planter optager næringsstoffer, er kvælstofkoncentrationerne derfor lavest og i vinterperioden, hvor planterne ikke holder på næringsstofferne, er koncentrationerne højere.

I to år med samme årsnedbør vil den afstrømningsnormaliserede udledning af kvælstof således kunne variere, hvis eksempelvis nedbøren det ene år er relativt stor i vinterperioden, mens nedbøren i det andet år er mere jævnt fordelt.

Aarhus Universitet har beskrevet dette blandt andet i NOVANA vandløbsrapporten fra 2015, side 56: ”Kvælstoftransporten er i dette afsnit normaliseret til en gennemsnitlig årsvandafstrømning. En sådan normalisering tager dog ikke højde for andre klimatiske forhold. Eksempelvis vil der i år med en

relativ stor vandafstrømning i vinterhalvåret typisk kunne være en større kvælstoftransport sammenlignet med år, hvor vandafstrømningen – alt andet lige – er mere jævnt fordelt.

Også temperaturforhold vil indvirke på mineralisering af kvælstof, og potentialet for efterfølgende udvaskning af nitrat må forventes at være relateret til temperaturen. Variationer i den normaliserede kvælstoftransport er altså ikke alene et udtryk for variationer relateret til landbrugspraksis.”

Efteråret/vinteren 2017 var der relativt meget nedbør. Derfor må der også forventes en relativt større udledning for denne periode end i et mere gennemsnitligt år.

./. I svaret på MOF 448 anføres, at klimanormaliseringen er en årsafstrømningsnormalisering, som ikke tager i betragtning, at den *mernedbør*, der kom i 2017, kom om efteråret, hvorfor der måtte forventes en større udledning end normaliseringen viser.

Aarhus Universitet er blevet bedt om at se på, om der kan gennemføres en forbedret klimanormalisering, der blandt andet bedre kan tage højde for årstidsfordelingen af afstrømningen.

Dette ændrer i øvrigt ikke ved, at der ikke er set det fald i kvælstofudledningen, som var forventet.

Jakob Ellemann-Jensen

/

Peter Østergård Have